



PUBLIC ACCESS 2007 : 10

Nyhetsbrev om radio, TV, Internet och andra medier
- teknik, mediepolitik och yttrandefrihet –

31 maj 2007

www.publicaccess.se

Innehåll

ledare

Public service behöver inte ballar av stål

radio & tv

- Norsk public service tydliggörs: Kulturminister vill ha mer lokaljournalistik och bredare kulturtäckning i public service
Ett avkommersialiserat public serviceuppdrag
- Europeiskt möte om icke-kommersiell radio och tv
- Svensk närradio och lokal-tv nu i europeiskt samarbete
- BBC-chefen drar åt svångremmen ytterligare

television

- Sprit- och cigarettskatt finansierar public service
- Dansk public service startar kanal på nätet
- MTG startar filmkanal
- Norskt statlig bolag vill bygga danskt tv-nät
- Sarkozyman utnämnd till chef för största tv-bolaget - oppositionen rasar
- Läkemedelsbolag gör tv
- Kanada: Alla tv-program textas. Reklambegränsning tas bort
- Stenbeckkanal hotar lämna Ungern
- Lokal icke-kommersiell tv-station via satellit upphör
- Dansk lokal-tv-station mister bidrag på 350.000 dkr
- Nu får varannan stockholmare möjlighet att se HDTV
- Public service i Finland: Svenskan kan aldrig vara en detalj
- Vatikanen skall skyddas: Kritiskt tv-program stoppas

- Lästipset: Krig om tv-frekvenserna
- Tillståndshavarna i marksända digitalnätet nöjda.
Vill inte ha utauktionering av frekvenser

radio

Digitalradionytt

- Radio i det digitala tv-marknätet
- Digital FM tas i bruk i Holland
- DAB-kanaler utauktioneras i Danmark
Svalt intresse hos kommersiell radio
- Var tionde norrman har DAB-radio
- HD Radio planeras i Mexico
- Indien blir först med nationella sändningar med DRM

- Europeiska protester mot lagförslag i Ungern som hotar fri lokalradio
- Kinesisk kritik hotar Falungongradio i Indonesien
- Reklamradiobolagen i sponsorbråk om skattepengar
- Bolag med kommersiell närradio i konkurs
- TV4 sänder nyheter i reklamradion
- Förändringar i Sveriges Radios ledning
- Ny strategichef för Sveriges Radio
- Ny ordförande för Radioakademin
- BBC tillbaka i Stockholm

annat

- Internetcensuren ökar snabbt
- Varning för smutsiga webbsidor
- Framgångar för svensk film på bio
- Lästips

Redaktör & Ansvarig utgivare: **Christer Hederström**
Redaktionsråd: **Gunnar Bergvall** och **Ola Stockfelt**
Teknik & Distribution: **Ideosphere**
Redaktionen: news@publicaccess.se - 0733-249750
Om abonnemang och annat läs mer på www.publicaccess.se

ledare

Public service behöver inte ballar av stål

Vinterstormen över Sveriges Radio förefaller nu ha lagt sig. Däremot ruskade en tornado om Sveriges Television. Utifrån instruktion i ett av de många utländska programformat som flitigt importerats sprutade en "reporter" vatten på statsministern som bevistade en biopremiär med sina två söner. SVT-chefen var enig med en osedvanligt samlad argstint opinion att det var ett korkat tilltag, som naturligtvis inte var sanktionerat från ledningen. Det visade sig att det var produktionsbolaget Strix som var ute och busade på uppdrag av SVT. Inslaget skulle ingå i en kommande komedi(!)serien "Ballar av stål" producerat av stenbecksbolaget med rötter i TV3 och känd som pionjär inom tutt- och prutt-tv.

Tillfället var illa valt precis när regeringen skall tillsätta en public serviceutredare. Och det finns politiker som frågar sig om sport och underhållning skall vara licensfinansierad. Det är inte omöjligt att dessa politiker nu blivit fler och att en kränkt statsminister fick sig en funderare. Det räcker inte med att Eva Hamilton ojar sig över tilltaget. Ledningen bär fulla ansvaret - inte Strix. SVT-ledningen måste markera färdriktningen och lägga ned programserien vars titel dessutom är rena provokationen mot public service-vänner. Hon måste dessutom bli av med de chefer, som fortfarande anser att SVT skall konkurrera med kommersiell tv, nu istället söker jobb i sin drömvärld; de hundratals privatägda kanaler som nu finns. Det är klart att public service blir kommersiellt präglad när nyrekryteringen i ökad grad sker bland radio och tv-kanaler som drivs av Bonniers, Stenbeck och amerikanska riskkapitalet.

Public service överlever endast genom att vara något annat än kommersiell tv. Enligt avtalet med staten behöver SVT inte alls vara rolig. Allvarligt talat.

Public service behöver frodas i en mer dynamisk mediemiljö. Konkurrensen från kommersiella medierna är upplevd, men inte verklig. Socialdemokraternas misstag var att de trodde att det räckte med att pumpa in miljarder i tre public servicebolag och placera politruker i styrelserna. Vad som behövs i Sverige idag är att *hela* den icke-kommersiella mediesektorn behöver stärkas för att kunna bli ett alternativ till kommersiella sektorn. Public service har inget att frukta av att det byggs upp starka lokala etermedier närradio och starka öppna kanaler, som också får publicistiska muskler och är förankrade i det civila samhället. Tvärtom blir detta en vidgad och levande rekryteringsbas för public service. Dessa aspekter debatteras just nu ute i Europa. Kanske också vi i Sverige behöver ta oss en funderare. Vi får hoppas att åtminstone den nye public serviceutredaren vågar lämna de gamla hjulspåren från 60-talet och tänker fritt.

radio & tv

Norsk public service tydliggörs Kulturminister vill ha mer lokaljournalistik och bredare kulturtäckning i public service

Norske kulturministern Trond Giske har lagt fram sina riktlinjer för kommande hearing och utredning om ett samlat kontrakt för NRK:s uppdrag i allmänhetens tjänst. Hearingen skall pågå till september. Därefter skall regeringen lägga fram ett förslag om kontrakt i Stortinget.

NRK skal få samlet sitt samfunnsoppdrag på ett og samme sted, sade Giske. Dette blir Norges nest største gruppearbeid. NRK er Norges suverent viktigste kulturinstitusjon og mediehus og setter standarden også for andre medieaktører. Mange har meninger om NRK

og NRK er avhengig av tillit. Vi legger derfor opp til den største gjennomgangen av NRKs mandat noensinne. Vi inviterer hele Norge til å si sitt.

Här listar Giske fem krav som NRK skall uppfylla på framtidens mediemarknad. En marknad som enligt Giske är präglad av tekniska och marknadsmässiga förändringar, ökad konkurrens genom ständigt nya kanaler och nya intäktskällor. Här måste NRK positionera sig och dagens verksamhet reflekterar inte dessa utvecklingstendenser säger Giske. Dessa är de fem bud som skall spegla statens förväntningar och krav på NRK:

- NRK skall understödja och stärka demokratin
- NRK skall vara tillgänglig för alla

- NRK skal styrka norskt språk, identitet och kultur
- NRK skall eftersträva hög kvalitet, mångfald och nyskapande
- NRK:s programutbud i allmänhetens tjänst skall vara icke-kommersiellt

I en intervju får Giske frågan om på vilka fem punkter NRK inte har levt upp till kraven. Han säger att om han skulle önska sig något så är det två saker; Det ena är den lokala närvaron och en förstärkning av denna. Den andra var NRK:s kulturengagemang. *Jeg savner at NRK i enda større grad blir en sterkere medspiller i norsk kultur og at samspelet mellom NRK og viktige deler av norsk kulturliv som film, teater og musikk blir enda bedre. Jeg tror at NRK kan bidra enda sterkere her*, säger Giske. (Kampanje)

Ett avkommersialiserat public serviceupdrag

Det norska public serviceföretaget skall enligt regeringen finnas på de nya medieplattformarna, men annonser, ehandel och andra tjänster, som syftar till att få ett överskott för NRK, skall inte ses som en del av uppdraget som en radio och tv i allmänhetens tjänst.

Kulturminister Trond Giske har aviserat regeringens avsikt att i övrigt begränsa NRK:s intäktsmöjligheter på multimedieplattformar. Bl.a. blir det förbud mot reklam i text-tv något som NRK hittills har tjänat 5 milj nkr per år på. Inte heller får NRK ha reklam i program som laddas ner. NRK skall tillhandahålla så mycket som möjligt av radio och tv i sitt programarkiv och departementet menar att huvudregeln skall vara att detta skall vara gratis. Det kan dock vara aktuellt att kräva betalning av användare när tillhandahållandet innebär extra kostnader för NRK t.ex. framställan av kopior.

NRK får fortsätta använda sponsorer liksom försäljning av s.k. spin-off produkter och sms-tjänster med undantag för barnprogram. Det kommer att läggas till i NRK:s uppdrag att företaget måste visa "særlig varsomhet overfor innhold som utsetter seerne for kommersielt press".

Europeiskt möte om icke-kommersiell radio och tv

15-18 maj hölls på det Sorossponsrade Central European University i Budapest seminarier och möten på temat *Broadcasting Community – a*

workshop on policies in Europe med deltagare från 25 olika länder. Flertalet kom från EU-länder, men också utanför EU exempelvis Serbien, Vitryssland, Makedonien, Schweiz och USA. Deltagarna utgjordes av en färgstark blandning av medieforskare, mediepraktiker, aktivister, europaparlamentariker och mediemyndigheter aktiva eller med intresse i utvecklingen av de lokala icke-kommersiella radio- och tv-stationerna i Europa.

Vid mötet redogjorde bl.a. en utredare från Bryssel det uppdrag man fått från EU-parlamentet att kartlägga *community media* i samtliga 27 medlemsstater. Ett uppdrag som skall vara klart redan i höst vilket bedömdes som en stor utmaning eftersom man i vissa länder inte ens vet hur många legala radiosändare som finns (piratradion ej inräknad). Antalet icke-kommersiella lokala radio- och tv-stationer inom EU bedöms vara minst 3.500.

Svensk närradio och lokal-tv nu i europeiskt samarbete

I anslutning till ovan nämnda seminarier i Budapest höll den europeiska organisationen *Community Media Forum Europe* styrelsemöte. Här beslöts bl.a. att anta de två svenska riksorganisationerna *Närradios Riksförbund* (NRO) och *Riksförbundet Öppna Kanaler* (RÖK) som medlemmar i CMFE. Dessutom beslöts att upprätta regionala kontor till att börja med i Östeuropa och Norden. Det nordiska kontoret, som placeras i Stockholm, kommer i ett senare skede också att få ansvar för de baltiska staterna om tillräckliga ekonomiska resurser kan tillföras.

BBC-chefen drar åt svångremmen ytterligare

BBC:s licensintäkterna kommer att öka 3 % kommande två år, 2 % nästa tre år och mellan 0-2 % sista året beroende på inflationen. Men regeringen har också satt effektivitetsmål om 3 % årligen under sexårsperioden.

Generaldirektör Mark Thompson kommer att för ägarorganisationen BBC Trust nästa månad presentera en intermistisk rapport som föreslår årliga besparingar om cirka fem procent fram till 2013. Orsaken är främst att BBC inte fick den förväntade nettohöjningen av licensintäkterna. Besparingarna kommer främst att drabba administrationen särskilt på nyhetsredaktionerna. Ytterligare integrering förväntas ske mellan nyhetsredaktioner för tv, radio och Internet. (MediaGuardian)

television

Sprit- och cigarettskatt finansierar public service

Regeringen har lagt fram ett lagförslag, som avser förvandla Thailand Independent Television (TITV) till en reklamfri public service-kanal. Staten kommer att finansiera tv-stationen, tidigare ägd av den vid statskuppen avsatte premiärministern Thaksin Shinawatra, genom en andel på 1,5 % av omsättnings-skatten på sprit och cigaretter. En självständig organisation med en kommitté som utses av skilda medieorganisationer skall driva stationen. (Asia-Pacific Broadcasting Union)

Dansk public service startar kanal på nätet

Danmarks Radio startar 7 juni en ny public service-kanal på internet. *DR Update* ska sända tv-nyheter med samma bildkvalitet som vanlig tv och lägga ut små, kompakta nyhetsinslag med fortlöpande uppdatering efter mottot 'Dina nyheter - när det passar dig'. Det är första gången i Danmark som nyheter med levande bilder och vädret presenteras på nätet. *Detta visar att internet får allt större betydelse för nyhetsrapporteringen*, säger professor Jörgen Poulsen vid Roskilde Universitetscenter (RUC) till Medievärlden. *Jag menar att tv fortsatt kommer att vara en viktig nyhetsförmedlare. Däremot tror jag att den nya Internetkanalen kan komma att slå mot tidningarna, som förlorar läsare.*

DR Update får fem värdar, som är erfarna nyhetsjournalister från dansk tv och radio. Vid sidan av den löpande nyhetsuppdateringen erbjuder DR Update-spelaren en snabb nyhetsöverblick genom korta puffar för de viktigaste rubrikerna, fritt nyhetsval för konsumenten från DR Updates spellista, möjlighet för tittarna att rangordna inslag och en topp fem-lista över de mest sedda nyheterna. Kanalen uppdateras till att börja med dagligen mellan 07 och 23.

Vi er glade for at kunne tilbyde DR Update som et rigtig godt supplement til vores øvrige nyhedstilbud. Med den nye kanal tilbyder DR danskerne en løbende opdatering med korte nyheder, uden at man er afhængig af fjernsyn eller radio, ligesom kanalen er ideel, for eksempel til arbejdspladsen eller internet-caféen. Den journalistiske spændvidde er stor - lige fra de "hårde nyheder" til det lidt blødere

aktualitetsstof, säger DR:s mediedirektör Lars Grarup.

DR Update ska också kunna presentera viktiga lokala nyheter från hela Danmark med levande bilder. DR:s regioner har fått 100 DV-kameror, och därmed kan nät-kanalen dra nytta av DR:s rikstäckande nätverk av nyhetsjournalister. DR Update tv-sänds också av Canal Digital och når därmed också 200.000 hushåll med satellit-tv och 800.000 via kabel.

MTG startar filmkanal

Modern Times Group (MTG) startar Viasat Ondemand, en film- och sportskanal på Internet för hela Norden. Här skall tittarna kunna ladda ner och se filmer och annat från Viasats tv-kanaler bl.a. TV3 och ZTV. Man skall också kunna se direktsända fotbollsmatcher från UEFA Champions League och annan sport.

Norskt statlig bolag vill bygga danskt tv-nät

Telenor Broadcast startat ett bolag i Danmark i avsikt att kunna delta i utbyggnad och drift av ett märksänt digital-tv-nät. *Det skjer ingenting innenfor tv-distribusjon hvor vi ikke følger med for å se om vi kan ta en posisjon. I Danmark skal det etableres og gis konsesjon for utbygging av et dansk digitalt bakkenett, og da har vi bestemt oss for å etablere et eget selskap for å se om vi kan ta en posisjon*, säger Telenor Broadcast kommunikastionsdirektör Ingrid Schiefloe till Kampanje. I Danmark sänder redan DR och TV 2 en s.k. mux i det mark-sända digitalnätet.

Nu vill staten bygga ut nätet med ytterligare tre-fyra muxar. Detta anser man skall kunna göra marknätet kommersiellt lönsamt, men en expertkommitté har rekommenderat att detta skall göras av andra än de aktörer som idag är aktiva på den danska distributionsmarknaden. (Kampanje)

Sarkozyman utnämnd till chef för största tv-bolaget - oppositionen rasar

Den franska oppositionen ser liknelser med Italien och kallar utnämningen av president Nicolas Sarkozys kampanjledare från valet Laurent Solly som ny chef för landets största tv-kanal TF1 för "rena Berlusconi". Det är inte enbart den politiska oppositionen, utan även landets journalister, som är förtörnade över utnämningen skriver Politiken. Mångmiljardären, byggmatadoren och mediemogulen Martin Bouygues, som äger TF1, är

gudfar till paret Sarkozys son Louis och även bröllopsvittne.

Läkemedelsbolag gör tv

Fyra av världens största läkemedelsföretag vill starta ett tv-bolag för är att nå den europeiska publiken med direktreklam för sina behandlingar. Läkemedelsjättarna Johnson & Johnson, Procter & Gamble, Pfizer och Novartis har gjort ett pilotprogram med arbetsnamnet Pharma TV. Tittaren kan sedan själv interaktivt klicka sig fram till reklamen för produkterna. I Europa, i motsats till USA, är det förbjudet att göra reklam för receptbelagd medicin. Läkemedelsindustrin bearbetar dock EU med intensiva lobbykampanjer för att politikerna ska släppa på restriktionerna. (Dagens Nyheter)

Kanada: Alla tv-program textas Reklambegränsning tas bort

Mediemyndigheten CRTC har förändrat regelsystemet ifråga om sändningstillstånd för tv-bolagen. Avsikten är att garantera alla kanadensare tillgång till såväl digitala som HDTV-sändningar liksom att bolagen fortsätter att bidra till en produktion och distribution av högkvalitativ inhemska program. CRTC har bl.a. beslutat att ta bort restriktioner ifråga om tidsbegränsning av reklam. Man menar att tittarna får avgöra vad som i slutändan är acceptabelt, Det kommer nu också att krävas att alla sändningar på engelska och franska textas till 100 % . CRTC har fastställt 3 augusti 2011 som nedsläkningsdatum för analoga sändningar.

Stenbeckkanal hotar lämna Ungern

Tre av Ungerns mindre kommersiella tv-stationer och landets mediemyndighet ORTT har kommit i legal kollision som kan leda till kanalerna lämnar landet. Kabel- och satellitkanalerna Viasat3, Filmmuseum och Sport1 menar att ORTT:s beslut att omdefiniera dem som nationella tv-bolag kommer att leda till ökade kostnader vilket gör att de inte har råd att dedriva sin verksamhet i Ungern. ORTT menar att mer än hälften av befolkningen tittar på programmen, men kanalerna hävdar att beslutet strider mot EU-direktiven. (Budapest Sun)

Lokal icke-kommersiell tv-station via satellit upphör

Solent TV, den första icke-kommersiella lokala tv-stationen som sändt på satellit, till den brittiska ön Isle of Wight, har upphört på grund av

ekonomiska problem. Även Solent TV:s systerorganisationer Island Volunteers, Community Solutions och DV Media, har kastat in handduken.

Dansk lokal-tv-station mister bidrag på 350.000 dkr

TV Kolding, går nu miste om bidrag från statliga Radio- og tv-nævnet på grund av att det skett en sammanblandning av sändningarna på den icke-kommersiella TV Kolding och den nyinrättade systerkanalen TV Kolding Plus som sänder kommersiell tv. TV Kolding kl. 8-13, medan TV Kolding+ sänder övrig tid - och det handlar bl.a. om profilspots. Styrelsen för TV Kolding är identisk med TV Kolding+

TV Kolding skall nu utredas för ev. bedrägeri eftersom det har blivi tveksamt om stationen är berättigat till driftsstöd från Kulturministeriet. Driftstödet förutsätter nämligen att ingen reklam sänds. TV Kolding får i år mer än 323.000 dkr i driftsstöd. Till detta kommer 50.000 från Antennesammenslutningen i Kolding.

Nu får varannan stockholmare möjlighet att se HDTV

Det har varit premiär för HDTV för de 300.000 hushållen i det tidigare UPC-nätet. Därmed kan 570.000 Com Hem-hushåll i Stockholm ta del av framtidens TV för 99 kr/mån Com Hems HDTV-utbud består av Canal+ Film HD, Discovery HD, SVT HD och Voom HD.

Public service i Finland: Svenskan kan aldrig vara en detalj Partipolitik retar riksdagsman

Yle ska göra program på svenska utan att snegla på tittarsiffror. Det säger riksdagsledamot Kimmo Sasi (saml), ny bas för förvaltningsrådet. De politiska direktörsutnämningarna vill han däremot bli av med.

Sasi har försökt hänga med i digisvängarna och skaffade sig en digitalbox för tre år sedan, men har inte kopplat in den. Sasis situation är bekant för många. Särskilt i kabelhushållen tycker många att nyttan av digitalboxen är så marginell att man har valt att vänta. När bara drygt tre månader återstår tills det analoga nätet släcks är hälften av dem ännu utan.

Folkets motstånd mot digitaliseringsvånget har skapat panikstämning på Yle. Det hela kulminerade för några veckor sedan när Yle-

cheferna kom med motstridiga uttalanden i så rask takt att det var omöjligt att hänga med. Sasi hoppas att det efter ståhejet blir en förändring i bolagsledningens sätt att informera om beslut.

Det står klart att Sasi tycker att den tvångsdigitaliseringslinje som Finland har valt inte varit så lyckad. Han jämför med Sverige där processen kommit längre än här utan tvång. Folk blir missnöjda när de upplever att de tvingas till något. Nu borde man använda morötter i stället för piska. Vilka kunde morötterna vara? *Bra fråga, Yle bjuder ju redan på tre extra kanaler och de kommersiella har betalkanaler. Vad man ytterligare kunde ge vet jag faktiskt inte.* Trots allt har bolagsledningen Sasis fulla förtroende men Yles vd Mikael Jungner (sdp) får en tillrättavisning för sin beskrivning av FST:s (den finlandssvenska kanalen) tillgänglighet som en detalj. *Svenskan kan aldrig vara en detalj för Yle. Det finns många aktörer på marknaden men som public service bolag har Yle ansvar för grupper för vilka man inte kan producera program på kommersiella grunder.* Den största och viktigaste gruppen är finlandssvenskarna men också så mer, handikappade och barn är enligt Sasi särgrupper vars behov Rundradion ska tillgodose utan att snekla på tittarsiffror. Det är ingen motivering att inte göra program för att tittarna är så få.

Yle är i likhet med Finlands Bank och Folkpensionsanstalten underställt riksdagen och direktörsposterna fördelas på partipolitiska grunder. *Jag hoppas att vi småningom slipper det här med att en post är vikt för ett politiskt parti. Jag kan tänka mig att det snart sitter direktörer både på Finlands Bank och Yle utan partianknytning.* (Hufvudstadsbladet)

Vatikanen skall skyddas: Kritiskt tv-program stoppas

Italienske politiker försöker nu stoppa statliga tv-bolaget RAI från att sända en brittisk dokumentär om sexmissbruk av barn i den katolska kyrkan. Ordförande för parlamentets tillsynsgrupp för RAI Mario Landolfi i den Nationella Alliansen säger att man skall stoppa programmet för att undgå att public service-tv offentligt avrättar den katolska kyrkan och påven. Programmet "Sexövergrepp och Vatikanen" har redan blivit det mest sedda programmet på den italienska versionen av Google enligt DR Nyheter.

Lästipset: Krig om tv-frekvenserna

Tusentals miljarder står på spel i en strid på högsta politiska nivå. Krigsbytet är de åtråvärda frekvensband som släpps fria när de analoga tv-sändningarna släcks. Alla vill åt frekvensen - men utrymmet är begränsat skriver Göte Andersson i en intressant artikel i Computer Sweden. Efter flera års uppladdning ska EU-länderna i februari besluta om en strategi för den mycket stora volym tv-frekvenser som frigörs när sändningarna med analog tv i marknätet avslutas de närmaste åren.

De markbaserade tv-näten fick på 1950-talet de mest värdefulla frekvensbanden, låga frekvenser där signalen går långt till en låg kostnad. Med sådana frekvenser blir det cirka 90 % billigare att bygga ut ett mobilnät som täcker ett helt land, jämfört med de frekvenser som 3g-näten fått. Europas telekomindustri ser möjligheter att spara många hundra miljarder kr i sänkta investeringar.

Beslutet om den framtida strategin för tv-frekvenserna tas av EU-gruppen Radio Spectrum Policy Group, RSPG, där samtliga EU-länder deltar. *Min bedömning är att en större grupp EU-länder kommer att enas om en gemensam strategi inom RSPG i februari,* säger Carl Jeding, frekvensexpert på näringsdepartementet. EU-kommissionen har lagt fram ett omstritt förslag inför RSPG som innebär att telekomindustrin för första gången ska få konkurrera med tv-industrin om de frigjorda tv-frekvenserna. Telekomindustrin hoppas få bygga nya 3g-nät, mobil-tv-nät och wimaxnät i hela Europa.

Men tv-industrin vill ha utrymme för hdtv i marknätet och hdtv slukar så stora frekvensvolymmer att om tv-industrin lyckas så blir det inga frekvenser över till telekomindustrin. Dragkampen mellan tv-industrin och telekomindustrin pågår i hela EU. Det står klart att så gott som alla EU-länder avser att införa mobil-tv med tekniken dvb-h, som kräver egna – om än få – frekvenser. Dvb-h är en teknik för att sända tv via mobilen. Via de vanliga mobilnäten kan man i dagsläget bara sända video-on-demand. Med dvb-h kan man erbjuda de vanliga tv-kanalerna direktsända i mobilen. Alla länder har långsiktig nytta av en harmonisering av frekvensanvändningen. Därmed kan till exempel samma telefon med mobil-tv användas i hela Europa, precis som gsm-telefoner kan användas i Europa i dag.

I början av februari får PTS besked av regeringen om den svenska positionen. Svenska telejätten Ericsson förordar att mobilnäten borde få tillgång till drygt 40 procent av tv-frekvenserna, cirka 200 MHz, med start 2009, och lika mycket till från 2015. Det är inte konstigt: om Europas regeringar väljer Ericssons linje öppnas en marknad för ny nätutrustning värd ett antal hundra miljarder kronor. Men tv-industrins strategi är på rak kollisionskurs med Ericssons vision. Tv-industrin vill på sikt gå över till hdtv som produktionsstandard för tv och sända hdtv även via marknät, redan pågår hdtv-sändningar via satellit och kabelnät.

En betydande del av Europas tv-tittare tar i dag emot tv via marknätet. Det brittiska tv-bolaget BBC genomförde i somras provsändningar till 450 tv-hushåll via marknätet för att verifiera tittarnas intresse för hdtv. *Slutsatsen är klar. När tv-tittarna sett hdtv så vill de ha hdtv*, säger David Wood, teknisk expert i EBU, public service-bolagens gemensamma organisation i Europa. Norge planerar att starta reguljära hdtv-sändningar via marknätet i september 2007 och blir då sannolikt först i Europa med detta. Meningen är att tv-industrins nya hdtv-standard för marknätet ska baseras på ny och effektivare komprimering så att marknätet i framtiden kan sända många tv-kanaler i knivskarp hdtv-kvalitet. Läs hela artikeln på <http://computersweden.idg.se/2.2683/1.92103>

Tillståndshavarna i marksända digitalnätet nöjda med systemet.

Vill inte ha utauktionering av frekvenser
Det finns f.n. 29 tillståndshavare i det svenska digitala tv-marknätet som sänder totalt 41 programtjänster. Radio- och TV-verket har under våren 2007 samtalat med tillståndshavare motsvarande 39 av dessa programtjänster och inhämtat tillståndshavarnas synpunkter kring en framtida reglering av det digitala marknätet. Vid dessa samtal har bl.a. framkommit att samtliga tillståndshavare är negativa till en modell baserad på e-komlagstiftningen där tillgängligt frekvensutrymme auktioneras ut till en eller flera operatörer som därefter självständigt avgör vilka programtjänster som skall få tillgång till operatörens tjänster. De främsta argumenten mot modellen är att ett fungerande system skulle slås sönder samt att programtjänster som inte ingår i en operatörs infrastruktur skulle kunna missgynnas. En samman-

fattning av Radio- och TV-verkets möten med tillståndshavare i det digitala marknätet våren 2007 kan läsas på <http://www.rtvv.se>

radio

(((Digitalradionytt)))

Radio i det digitala tv-marknätet

Sverige kan snart få radiosändningar i det digitala marknätet för tv, som komplement till FM-nätet. Det finns i dag över en miljon boxar i drift som klarar dessa radiosändningar med helt brusfri mottagning. Samtal pågår mellan Sveriges Radio och Sveriges Television. *Vi för en kreativ dialog för att kunna finnas med i det digitala tv-marknätet*, säger Jörgen M Andersson, utsändningsdirektör på SR. *Sveriges Television har under lång tid erbjudit Sveriges Radio en plats i det digitala tv-marknätet. Vad som nu krävs är att bolagen kommer överens om de tekniska och ekonomiska villkoren. För televisionens marknät skulle Sveriges Radios närvaro vara en tillgång*, säger SVT:s senior advisor Jan-Olof Gurinder.

Inom kort inför Norge radiosändningar i sitt digitala marknät för tv. Finland har gjort detta som bonus åt dem som skaffat sig en digitalbox för tv. Att SR hittills legat lågt beror på att man prioriterat mobil mottagning och även satsat på dab-radio, som hittills är ett misslyckande. Det finns kanaler att satsa på, förutom rikskanalerna, de som bara kan höras via de försvinnande få dab-mottagarna eller via Internet; som SR Atlas, SR Klassiskt, SR Minnen, SR Världen, P 3 Star och P 3 Street. På den tekniska distributören Teracom säger informationschef Lennart Ivarsson: *Att sända radio via det digitala marknätet är i grunden enklare än att sända tv, eftersom det är bilden som tar utrymmet i etern.* (Dagens Nyheter)

Digital FM tas i bruk i Holland

Radiobolaget Talpa har börjat att sända Radio 10 Gold och Juize FM tillsammans med Radio 538 digitalt på sistnämnda radiostations FM-frekvenser i Holland. Talpa använder FMeXtra systemet, som också prövas i Norge av Radio 1 i Oslo liksom radiostationer i Italien och USA. Sky har också börjat med FmeXtra och sänder ut Sky Radio och TMF Radio (f.d. RTL) FM digitalt på FM-frekvensen.

Mer information om FmeXtra på
<http://www.dreinc.com/> Digital Radio Express
<http://www.rwonline.com/pages/s.0049ft.463.html>

DAB-kanaler utauktioneras i Danmark Svalt intresse hos kommersiell radio

Radio- och tv-nævnet bjuder 24 augusti ut den lediga kapaciteten på DAB block (mux) 2 på en internetauktion. Kapaciteten tillhandahålls som två sändningsmöjligheter varje 256 kbit/s - och en med 128 kbit/s. Sändningstillstånden löper i 12 år och kostar minst 100.000 dkr per år för 246 kbit/s och 50.000 dkr för 128 kbit/s. Inga särskilda programkrav ställs. Redan sänder Talpa Radio (med Radio 100FM og Radio 100 Soft) och TV 2 Radio i muxen.

Intresserade kan anmäla sig till auktionen senast 13 augusti. - Mer info på www.mediesekretariatet.dk

Idén att göra en auktion av DAB innan en omplanering av FM-bandet är löjlig och jag har svårt att se vilka kommersiella intressenter som kan lockas av auktionen. Det är helt enkelt för många osäkra faktorer säger administrative chefen för Talpa Radio Jim Receveur. Inte heller på TV 2 Radios finns det någon begeistring. Adm. direktör Jens Rohde konstaterar att DAB sett i ett större perspektiv inte är någon succé. (Radio-Nyt)

Var tionde norrman har DAB-radio

En gallupundersökning visar att 10,4 % eller 385.000 personer har tillgång till DAB-radio, i jämförelse med 8,3 % i oktober 2006. Detta betyder att det finns cirka 167.000 DAB-mottagare i Norge i dag. 12 % eller 444.000 personer säger att de har planer att köpa en DAB-mottagare inom ett år. 70 % säger att de är nöjda med sin DAB-radio. (Radionytt.no)

HD Radio planeras i Mexico

Mexicos telekommyndighet Cofetel har föreslagit regeringen att mellanvågs- och FM-stationer inom 320 km från landets norra gräns mot USA skall tillåtas börja sända med HD Radio-tekniken (som utvecklats av amerikanska Ibiqity Digital).

Indien blir först med nationella DRM-sändningar

Brajeshwar Singh, generaldirektör för statliga All India Radio, tror att det kommer att ta 7-8 år att genomföra en övergång från analog till digital radio i Indien. *Fast 38 länder har nyttjat digital teknik för sändningar till utlandet kommer Indien att bli det första land som använder tekniken (DRM) för rikssändningar* säger AIR:s chefstekniker AS Guin. Enligt en artikel i Hindustan Times, planerar AIR att sända analogt och digitalt på samma

frekvens för att slå av den analoga signalen när DRM-mottagare blir billiga.

* * *

Europeiska protester mot lagförslag i Ungern som hotar fri lokalradio

Sedan murens fall har community media (den icke-kommersiella lokala radion och tv:n), framför allt i form av närradiostationer, etablerat sig i flera östeuropeiska nationer. Även om ren statsradio och stats-tv förvandlats till public service-företag och kommersiella mediebolag nått en stark position har behovet av alternativ i form av medborgardrivna fria kanaler ökat. Skälet till detta är bl.a. att staten fortfarande styr innehållet i public service-servicekanalerna, som också drabbas av korruption, liksom att kommersiella kanaler oftast är utlandsägda och domineras av ett ensidigt utländskt programutbud (läs: amerikanskt).

Community media har utvecklats snabbast i Ungern som idag har ett 60-tal lokala icke-kommersiella radiostationer av mycket varierande räckvidd. Finansieringen sker delvis med hjälp av en andel på statens intäkter från public service och kommersiella kanaler. Den ungerska communitymedia-sektorn har också lyfts fram som ett föredöme för de demokratiska strävanden att etablera fria radio och tv-kanaler i andra delar av Östeuropa.

Regeringen föreslår nu lagändringar i anslutning till övergången till digital radio och tv som innebär att community media inte längre skulle erkännas som en egen mediesektor utan inordnas i "privat radio och tv". Det skulle innebära att en närradiostation skulle få betala samma sändningsavgifter som en kommersiell station. Man skulle dessutom inte ha råd att inordnas i ett med kommersiella sektorn gemensamt sändningssystem som DAB.

Vid konferensen om Community Media i Europa i Budapest 16-18 maj (se notis under Radio & tv) framförde deltagarna i ett öppet brev till den ungerska regeringen farhågor om hur den tredje mediesektorn hotas i landet. Man framhåller i skrivelsen att Europarådet så sent som i januari i år rekommenderat medlemsstaterna att stödja utvecklingen av dessa medier. Man menar också att digitaliseringen skall utnyttjas för att stärka denna sektor inte för att eliminera den.

Kinesisk kritik hotar Falungongradio i Indonesien

Efter klagomål från kinesiska ambassaden utreder mediemyndigheten Radio Era Baru (New Era Radio) en radiostation som drivs av Falungong-rörelsen från ön Batam söder om Singapore. Myndigheterna överväger sedan tidigare att ge Radio Era Baru permanent sändningstillstånd och att Kina kritiserar i sändningarna kan nu få myndigheterna att dra örnen åt sig. Falugong är förbjudna att verka i Kina. (AFP)

Reklamradiobolagen i sponsorbråk om skattepengar

Ett storbråk har blossat upp mellan svenska radiokanalerna Mix Megapol och Rix FM i Norrland. Orsaken är att Umeå kommun sponsrar Rix FM - men inte Mix Megapol. *Vi har reagerat på att kommunen stödjer Rix och inte oss*, säger Staffan Rosell, vd SBS Radio. Redan förra året uppstod osämja när Umeå kommun stöttade Rix FM:s festival med 230 000 kronor. I år mer än dubblar kommunen sitt bidrag till 600 000 kronor. *Vår försäljningsrepresentant har reagerat kraftigt på det här, och jag kan förstå hans reaktion, att kommunen går in och stöttar en aktör av två med väldigt mycket pengar, det är underligt*, säger Rosell. Förra året ansåg Eva Arvidsson (v) att stödet gynnade en enskild näringsidkare, vilket kommunallagen förbjuder. Det anser också konkurrerande Mix Megapol, som enligt källa till OnAir, vänt sig till en jurist för att få besked om beslutet strider mot kommunallagen. (Dagens Media, OnAir.nu) Fakta: MTG ägs av Stenbeckskoncernen och SBS av amerikanskt riskkapital.

Bolag med kommersiell närradio i konkurs

Den privatägda kommersiella närradiostationen City 93 i Västervik riskerar att upphöra sedan ägargruppen Convergence 24 gått i konkurs. Convergence 24 ägs av Bertil Damberg och Per Svenningsson och är ett av flera bolag som sysslar med ungefär samma sak, internet och bredband. Företaget bygger på radio- och lokal-tv som är mycket upphängt på annonsförsäljning. Man levererar också trådlöst bredband. Enligt konkursförvaltaren Bengt Stridh är det likviditetsbrist i bolaget som är orsaken till konkursen. (Västerviks Tidning)

TV4 sänder nyheter i reklamradion

TV4Nyhetererna tog fr.o.m. måndags över nyhetssändningarna för samtliga SBS Radios

stationer som innefattas av Mix Megapol, The Voice, Rockklassiker, Vinyl och Studio 107.5. Sammanlagt når SBS radiostationer 3,2 miljoner lyssnare varje vecka. Nyheterna produceras av en radioredaktion som ingår i TV4:s aktualitetsavdelning. *Det är mycket roligt att vi nu kan nå ut med TV4Nyhetererna till ännu fler. Nu finns vi i tv 22 gånger per dygn, i mobilen, på webben och i radio. Det är viktigt att finnas på alla plattformar så vi alltid är inom räckhåll*, säger Kinna Bellander, aktualitetschef på TV4.

Förändringar i Sveriges Radios ledning

SR:s styrelse utsedde snabbt Kerstin Brunnberg en veteran inom företaget som vd efter Peter Örn's avgång. Hon har nu stuvat om ledningen med tre nya chefer samtidigt som två i Örn's ledning lämnat företaget och en fått andra arbetsuppgifter. Till programdirektör för enheten Innehållsproduktion, med ansvar för SR:s samtliga redaktioner och lokala kanaler, förordas *Björn Löfdahl* för närvarande programområdesansvarig för bl.a. nyheter inom SR:s utbudsenhet. Han har tidigare varit kanalchef vid SR Sjuhärad, SR Jönköping och SR Östergötland.

Till programdirektör för enheten Utbud, med ansvar för SR:s kanalprofiler och tablåer, förordas *Hanna Stjärne*, f.n. biträdande programdirektör för Innehållsproduktion. Hon har tidigare varit programchef för P1 2002-2005, inrikeschef på Ekot 2001-2002, utrikeskorrespondent i Norge 1997-2001. Före det var Hanna Stjärne reporter på Ekot och har även arbetat som reporter på flera av SR:s lokala kanaler.

Till direktör för enheten Administration och Teknik förordas *Jyrki Elo*, för närvarande ekonomichef inom samma enhet. Han har arbetat inom SR med ekonomi och administration i olika befattningar sedan 1986. Vidare förordas Kerstin Brunnberg nuvarande Ekochefen *Cilla Benkö* som biträdande programdirektör för Innehållsproduktion. Hon får särskilt ansvar för bland annat Ekoredaktionen, Sisuradio, Sameredaktionen och SR International . Cilla Benkö har tidigare varit biträdande Ekochef och nyhetschef på Ekot. 2005-2006 var hon redaktionschef för Aktuellt på SVT. Benkö började som reporter på SR och Radiosporten 1986

- *Förändringarna syftar till att ytterligare förstärka Sveriges Radios verksamhet. Jag har*

fått styrelsens stöd för den nya ledningssammansättningen och för de övriga förändringar som nu börjar genomföras, säger Kerstin Brunnberg. Efter vd-skiftet kan jag nu snabbt gå vidare i arbetet. Vi måste bli ännu bättre på att producera den radio med stor relevans, mångfald och kvalitet i varje sändningsminut som våra fyra miljoner dagliga lyssnare förväntar sig av oss. Vi måste underlätta för nya lyssnare att hitta till oss utan att stöta bort de lyssnare vi redan har.

- Och vi måste samtidigt anpassa verksamheten till de avgiftsmedel som ställs till vårt förfogande. Detta för att public service ska vara väl rustat i en tid av växande konkurrens och inför den politiska beredning av public service som inom kort inleds. I den politiska processen kommer med säkerhet en granskning både av effektivitet och kvalitet att göras och resultatet blir avgörande för public service framtid. I det arbetet känner jag styrelsens stöd, säger Brunnberg.

Avgående programdirektören för Utbud, *Eva Blomquist*, kommer nu att arbeta under vd med bl.a. EBU-frågor (samarbete och programutbyte inom den Europeiska Radio- och TV-unionen). Programdirektören för Innehållsproduktion *Marcella Simms* och administrativa och tekniska direktören *Katarina Dahlbäck* lämnar SR.

Övriga i Sveriges Radios ledning fortsätter i nuvarande befattningar:

Jörgen M Andersson, utsändningsdirektör
Mikael Nilsson, kommunikationsdirektör
Michael Tydén, konserthusdirektör
Jaël Waern, biträdande administrativ direktör med ansvar för personalfrågor. (SR)

Brunnberg, Löfdahl, Stjärne och Benkö blir en stark och dynamisk ledning: de har alla haft tunga och viktiga poster inom SR, men tillhörde inte det översta toppskiktet under Örn. De är därmed inte så belastade av det senaste årets kaos, trots att flera av dem faktiskt hade väldigt framträdande roller i det första skedet av den stora SR2010-omställningen skriver Martin Jönsson i Svenska Dagbladet.

Ny strategichef på Sveriges Radio

Tidigare Eko-chefen *Staffan Sonning* föreslås ta över nyblivna vd:n *Kerstin Brunnberg*s uppgifter som SR:s lobbyist. *Staffan Sonning* har sedan han slutade som Eko-chef jobbat

med en utredning om hur SR ska utveckla sin biståndsverksamhet. Det arbetet ska han nu slutföra i november samtidigt som det förs diskussioner om att han även tar över *Brunnberg*s uppgifter som senior adviser. Det innebär i praktiken att han blir SR:s lobbyist när regeringen nu ska gå igenom public-serviceuppdraget. Men han vill inte gärna kalla sig lobbyist. *Jag blir strategichef, men det är klart att det är mitt uppdrag att hantera den utredning om public service som precis ska påbörjas* säger han till Resume.

Ny ordförande i Radioakademien

Vid Radioakademins årsmöte 28 maj lämnade *Ove Joanson* över ordförandeklubban till *Christer Jungeryd* som valdes på två år. *Christer Jungeryd* har länge varit verksam inom den kommersiella radiobranschen och arbetar idag med sitt eget produktionsbolag (SMT Radio). Nya i styrelsen blev också *Anna Ivermark SR* och *Anna Tullberg SR*. Övriga i styrelsen är *Anna-Birgersson-Dahlberg UR*, *Patrick Mannerström RCS*, *Christer Hederström CMFE*, *Sara Sundqvist Stockholm Närradio*, *Ulf Tjerneld Broadcast Service*, *Åsa Paborn SBS*, *Kerstin Karlsson SR*, *Christer Modig MTG Radio* och *Joakim Jansson Spray*.

BBC tillbaka i Stockholm

2 april försvann BBC sändningar på Sveriges Radio International 89,6, när SR genomförde förändringar på frekvensbandet för sina kanaler. P6 en kanal som bara sänder musik från P2 och program på minoritets- och invandrar-språk. Då finns det tyvärr inte plats för de utmärkta programmen från BBC och andra utländska bolag. Dessa utsändningar är inte ett uttalat uppdrag i vårt sändningstillstånd, utan har under en tid varit möjliga på grund av att utrymme funnits i P6 som nu inte längre finns genom förändringarna, förklarade SR vid omläggningen.

Sändningarna har saknats av många som har hört av sig till bl.a. SR:s lyssnarservice. Nu kommer sändningarna tillbaka enligt *Kerstin Brunnberg*. Detta var ett av de första beslut som hon tar i sin nya roll som ny vd för Sveriges Radio. (Radionytt)

annat

Internetcensuren ökar snabbt

Med hjälp av sofistikerad mjukvara håller statlig censur av Internet bli ett globalt problem. Enligt en ny forskningsrapport censureras nu Internet i 26 länder. Det är främst

olika ämnen inom politik och mänskliga rättigheter liksom sex och religion som filtreras bort. Det är alarmerande ökning säger Ron Deibert på University of Toronto ett av fyra universitet som tillsammans gjort undersökningen. När verktygen finns tillhanda inser myndigheterna att Internet kan kontrolleras säger han. Det har funnits en myt om att Internet inte kan kontrolleras. Nu har myndigheterna funnit ut att sanningen är den motsatta.

100 forskare studerade tusentals webbplatser och upptäckte 200.000 exempel på filtrering. Länder som Kina, Iran, Syrien, Tunisien, Vietnam och Pakistan har en bred censur. Tunisien, som var värd för FN:s toppmöte om Informationssamhället 2005, fokuserar på mänskliga rättigheter, politisk opposition, pornografi och webbplatser som tillhandahåller verktyg för att komma förbi censuren. Länder som Vietnam och Uzbekistan är inriktade på lokalt innehåll och bryr sig inte mycket om det internationella, medan i Mellanöstern är man mer fokuserad mot internationella nyheter. Iran blockerar BBC:s sajt. Saudiarabien fokuserar på socialt innehåll som pornografi och spel även om man begränsar politiska sajter som är kritiska mot monarkin eller är icke-sunni.

De verktyg som används för Internetcensur har paradoxalt nog oftast utvecklats i länder där censur inte förekommer som i USA. Ett av de mest populära censurredskapen är SmartFilter som tillverkats av Secure Computing i Kalifornien. I en del länder har censuren specifika mål. Sydkorea blockerar nordkoreanska webbplatser (som ofta finns i Japan). Bland de undersökta 40 länderna kunde inte forskarna konstatera att någon filtrering förekom i bl.a. Ryssland, Venezuela, Egypten, Hongkong, Israel och Irak. För Irak gäller dock att amerikanska militärens nät, som når fem miljoner datorer i världen, censureras. Användare av detta nät kan inte besöka bl.a. YouTube, MySpace och radiosajter som Pandora.com och Live365.com (International Herald Tribune)

Varning för smutsiga webbplatser

Google varnar internetanvändare för ett ökat hot från illvillig kod som sprids från besökta

webbsidor till datorsystemen. Sökmotorjätten har analyserat 4,5 miljoner webbplatser och konstaterar att var tionde webbsida är en potentiell spridare av trojaner, spionprogram och annan skadlig kod. Runt 8 000 nya webbplatser som innehåller och sprider skadlig kod till besökarna, har upptäckts varje vecka i april, rapporterar IT-säkerhetsföretaget Sophos. Det mest oroväckande är att hackare planerar skadlig kod på helt legitima och trovärdiga webbplatser. Metoden att sprida virus, maskar, trojaner och andra skadliga program via webbplatser är lömskare och svårare att skydda sig mot, än skadlig kod spridd via e-post. (Uppsnappat)

Framgångar för svensk film på bio

Året har börjat bra för svensk film; mer än var tredje biobesökare under januari-mars valde att se en svensk film. Den svenska marknadsandelen uppgick under januari-mars till hela 35%, vilket är den bästa noteringen för årets första kvartal sedan 2001, och ca 10% bättre än motsvarande period förra året. Fyra svenska filmer finns med på tio-i-topp-listan för perioden, och allra bäst gick det för kritikersågade *Göta Kanal 2 – Kanalkampen* som med sina drygt 590.000 besökare under januari-mars placerade sig på topplistan nummer ett. De tre övriga svenska filmerna på tio-i-topp var *Underbara älskade* (219 000 besök under perioden), *Se upp för dårarna* (205 000) och *Rosa – the movie* (176 000).

Lästips:

Medieutveckling 2007

Hur ser den svenska mediemarknaden ut idag? Och hur kan den se ut imorgon?

I *Medieutveckling 2007* hittar du fakta om den svenska mediemarknaden med fokus på radio, tv och press. Du kan bland annat läsa om övergången till marksänd digital-TV och om utvecklingen av mobil-TV och bredbands-TV. Rapporten ger en översiktlig bild av hur den svenska mediemarknaden ser ut idag och tar även upp hur morgondagens medielandskap kan tänkas se ut. Beställ eller ladda ned rapporten (172 sidor) på <http://www.rtvv.se>